

Măsura 19 - Dezvoltarea locală a LEADER

LEADER este un instrument important pentru România în reducerea dezechilibrelor economice și sociale și a disparităților dintre urban-rural. Abordarea LEADER este susținută prin **Prioritatea de dezvoltare rurală 6B “Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale”**.

GAL-urile reprezintă soluția concretă, transformarea în realitate a potențialului pe care comunitățile locale îl pot valorifica pentru a se putea înscrie în această nouă abordare a dezvoltării satului european, o abordare prin care se încurajează întoarcerea și/sau stabilirea tinerilor în teritoriul LEADER și dezvoltarea economică, socială și culturală a acestuia.

Criterii de eligibilitate

- Parteneriatul trebuie să fie constituit din minimum 51 % reprezentanți ai mediului privat;
- Organizațiile din mediul urban trebuie să reprezinte maximum 25% la nivel decizional și la nivelul total al populației acoperite din teritoriu;
- Omogenitatea teritorială;
- Teritoriul cu o populație cuprinsă între 10.000 – 100.000 de locuitori, inclusiv în orașele mici cu o populație de maximum 20.000 de locuitori. Având în vedere densitatea redusă a populației în zona Delta Dunării, pentru această zonă se va accepta un prag minim de 5000 locuitori;
- Capacitatea demonstrată pentru implementarea strategiei din punct de vedere administrativ;
- Prezența unui singur GAL pe teritoriul eligibil LEADER.

Sprijin financiar

Titlul schemei de ajutor: Sprijin pentru dezvoltarea proiectelor implementate în cadrul strategiilor de dezvoltare locală LEADER

FEADR (€): 574.930.000,00

Cofinanțare Națională (€): 63.880.000,00

Total (€): 638.810.000,00

Sub-măsură: 19.1 - Sprijin pregătitor

Sprijinul pregătitor constă în sprijinul acordat parteneriatelor privat-publice locale pentru elaborarea strategiei de dezvoltare locală.

1. Beneficiarii în cadrul acestei sub-măsuri sunt:

- parteneriate privat-publice constituite în baza unui Acord de Parteneriat;

2. Cheltuielile eligibile sunt:

- a. activități de consultare, animare și grupuri de lucru în vederea elaborării SDL;
- b. consultanță tehnică și financiară în vederea elaborării SDL, inclusiv achiziția de informații și date necesare elaborării SDL;
- c. costuri de personal necesar în vederea elaborării SDL.

3. Condiții de eligibilitate:

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- SDL-urile aferente unor teritorii care se suprapun nu sunt eligibile pentru sprijinul pregătitor;
- Grupuri alcătuite din parteneri care să reprezinte sectorul public, economic și social din teritoriul eligibil, în care partenerii publici reprezintă maximum 49% (cu un acord formal semnat de fiecare membru);
- Grupurile trebuie să aibă definit un teritoriu geografic omogen care să respecte spațiul eligibil pentru implementarea LEADER, cu o populație cuprinsă între 10.000 – 100.000 de locuitori.

4. Sume și rate de sprijin aplicabile

Se va oferi sprijin de asistență tehnică în conformitate cu prevederile Regulamentului nr. 1303/2013, până la suma maximă de 20.000 Euro pentru SDL depusă de parteneriat, astfel:

- Cheltuielile pentru animare vor fi de maximum 10.000 euro, acordate proporțional cu numărul de locuitori acoperit de SDL.
- Cheltuielile legate de elaborarea strategiei se vor încadra în suma maximă de 10.000 de euro, indiferent de mărimea teritoriului și populația acoperită de SDL.
- Intensitatea sprijinului nerambursabil pentru această submăsură este 100%.

Sub-măsură: 19.2 - Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală

LEADER vizează consolidarea coerenței teritoriale. Sprijinirea implementării activităților în cadrul LEADER oferă posibilitatea de a acoperi nevoile locale printr-o abordare integrată, multisectorială, de jos în sus.

1. Beneficiarii în cadrul acestei sub-măsuri sunt:

- Entități juridice private/publice în conformitate cu fișa măsurii din SDL sau cu fișa corespunzătoare măsurii din PNDR și/sau fișa LEADER.
- GAL nu este beneficiar eligibil.

2. Cheltuieli eligibile

Cheltuielile vor fi conforme cu cele din fișa măsurii PNDR/LEADER în funcție de tipul măsurii și în conformitate cu Regulamentul nr 1305/2014.

3. Condiții de eligibilitate

Condițiile de eligibilitate vor fi conforme cu cele ale fișei măsurii corespunzătoare din PNDR/fișaLEADER/descrierea măsurii inovative din SDL și cu obiectivele strategiei de dezvoltare locală.

Pentru a fi eligibile, toate cheltuielile aferente implementării SDL trebuie să fie efectuate pe teritoriul GAL.

4. Sume și rate de sprijin aplicabile

- Ponderea maximă a sprijinului din totalul cheltuielilor eligibile este de **până la 100%** - până la un maxim de 200.000 de euro/proiect.
- Pentru proiectele inovative (altele decât cele aferente măsurilor din PNDR) vor fi stabilite de GAL-uri, astfel: -intensitatea sprijinului pentru proiectele generatoare de venit va fi de maximum 90% (în funcție de domeniul de intervenție);
  - pentru proiectele negeneratoare de venit va fi 100%.

Sub-măsură 19.3 - Pregătirea și implementarea activităților de cooperare ale Grupului de Acțiune Locală

Această sub-măsură va finanța proiectele de cooperare transnațională (dintre România și alte State Membre ale UE) și de cooperare inter-teritorială (în cadrul teritoriului României) între Grupurile de Acțiune Locală.

1. Beneficiarii în cadrul acestei sub-măsuri sunt:

- Grupurile de Acțiune Locală autorizate de AM PNDR.

2. Cheltuieli eligibile

Sunt eligibile costurile proiectelor de cooperare din teritoriul național (cooperare inter-teritorială), sau costurile proiectelor de cooperare între teritoriile naționale și teritoriile altor State Membre (cooperarea transnațională).

Cheltuielile sunt eligibile pentru:

- pregătirea proiectelor;
- organizarea misiunilor tehnice, întâlnirilor, atelierelor de lucru;
- proiecte comune de instruire, networking legate de acțiunea comună;
- costurile administrative;
- activități de promovare;
- achiziția/inchirierea de echipamente/bunuri aferente proiectului de cooperare.

3. Condițiile de eligibilitate sunt:

- a. integrarea în strategia teritoriului;
- b. proiectul trebuie să prezinte activități concrete comune;
- c. partenerul/inițiatorul unui proiect de cooperare din Romania trebuie să fie un GAL autorizat la nivelul național;
- d. prezentarea unui plan financiar, care să includă contribuția tuturor partenerilor.

4. Sume și rate de sprijin aplicabile

- Quantumul maxim al sprijinului va fi de 200.000 de euro pe proiect;
- Se vor aplica regulile de ajutor de stat în vigoare (dacă este cazul);

- Intensitatea sprijinului pentru proiectele generatoare de venit este de maximum 90% (în funcție de domeniul de intervenție);
- Intensitatea sprijinului pentru proiectele negeneratoare de venit este de 100%.

Sub-măsură: 19.4 - Sprijin pentru cheltuieli de funcționare și animare

Grupul de Acțiune Locală este responsabil de reușita dezvoltării teritoriului acoperit iar pentru aceasta este necesar un management profesionist cu resurse corespunzătoare. În acest context, desfășurarea eficientă a activității GAL-urilor reprezintă un aspect important al sprijinului acordat în cadrul acestei măsuri.

1. Beneficiarii în cadrul acestei sub-măsuri sunt:

- Grupuri de Acțiune Locală;

2. Cheltuieli eligibile

Pentru funcționarea GAL, sunt eligibile costurile legate de managementul implementării strategiei, respectiv costurile de funcționare, costurile de personal, costurile de instruire, costurile legate de comunicare, costurile financiare, precum și costurile legate de monitorizarea și evaluarea strategiei, conform articolului 34 (3) (g) Regulamentul 1303/2013.

Pentru funcționarea GAL, sunt eligibile următoarele:

- cheltuieli de personal;
- cheltuieli pentru servicii de expertiză legate de implementarea strategiei GAL;
- cheltuieli aferente sediului administrativ al GAL (închiriere și dotarea) din teritoriul GAL;
- cheltuieli pentru echipamente și consumabile necesare funcționării GAL;
- cheltuieli pentru organizarea întâlnirilor GAL și ale comitetului de selecție,
- cheltuieli pentru comunicare, transport și utilități;
- costuri de audit;
- costuri legate de monitorizarea și evaluarea strategiei;
- cheltuieli de participare la activitățile rețelei naționale și rețelei europene de dezvoltare rurală și la alte activități de instruire, informare și promovare care vizează implementarea strategiei;
- cheltuieli cu servicii de consultanță tehnică și financiară;

□ cheltuieli pentru achiziția unui autoturism și întreținerea acestuia, în conformitate cu restricțiile prevăzute de legislația națională aplicabilă entităților publice;

□ pentru Delta Dunării: un mijloc de transport fluvial, în conformitate cu bugetul stabilit în legislația

națională privind achiziționarea de mijloace de transport persoane pentru sectorul public;

□ instruirea și/sau dezvoltarea competențelor angajaților GAL și a liderilor locali din teritoriul GAL privind implementarea SDL;

Conform articolului 35 (1) (e) al Regulamentului (UE) nr. 1303/2013, costurile eligibile pentru animare sunt costurile pentru facilitarea schimbului între părțile interesate, pentru furnizarea de informații, pentru promovarea strategiei și pentru sprijinirea beneficiarilor în vederea pregătirii cererilor de finanțare.

Pentru cheltuielile de promovare și informare sunt eligibile cheltuieli cu organizarea acțiunilor de promovare sau informare, inclusiv cheltuieli de personal, echipamente și logistică.

3. Condiții de eligibilitate

a.Strategia de dezvoltare locală este cadrul general pentru toate activitățile și cheltuielile aferente GAL-ului.

b.Cheltuielile administrative și de animare sunt eligibile doar după aprobarea strategiei de dezvoltare locală.

c.Pentru personalul și membrii GAL, cheltuielile de participare la activitățile rețelei naționale și rețelei europene de dezvoltare rurală și alte activități de instruire, informare și promovare pentru implementarea strategiei de dezvoltare locală sunt eligibile și dacă se realizează în afara teritoriului GAL.

d.Decontarea cheltuielilor de funcționare se va realiza în funcție de performanța GAL-ului în procesul de implementare a strategiei.

4. Sume și rate de sprijin aplicabile

- Quantumul maxim al sprijinului din totalul cheltuielilor eligibile este de **100%**.
- Grupurile de acțiune locală selectate pot solicita agenției de plăți plata unui avans aferent costurilor de funcționare și animare, după semnarea contractului de finanțare.

- Cuantumul avansului nu poate depăși 50% din sprijinul public legat de costurile de funcționare și de animare.